

Το Βιβλίο σελ. 5^η αρ. 5313
Παρασκευή 21-9-1968

«Ακροπόλεως δέν βλέπει κανείς κατοχή σχεσια, δπως στήν Ἀνατολή: Ἐδῶ ἀπεφασίσθη ὁ ραῦς καί διεμορφώθη ἡ κατευθυντήριος σκέψι αὐτοῦ πού ἐπί 25 αἰῶνες ἐμελλε νά εἶναι ἡ κίνησις τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Ἐδῶ γεννήθηκε ὁ Δυτικός ἀνθρώπος».

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Μαλλον ψυχραί θά ἡδύναντο νά χαρακτηρισθῶν αἱ πρώται κριτικαί τοῦ διβλίου τοῦ Νίκου Καζαντζάκη «Ὁ φτωχούλης τοῦ Θεοῦ», τό ὁποῖον ἐκυκλοφόρησεν εἰς τήν Βρεττανίαν.

«Τό διβλίον, γράφει ὁ κριτικός τῆς «Σάνταιη Τέλεγκραφ», ἀποτελεῖ μιά προσπάθεια ἀπεικονίσεως τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἀνθρώπου νά εὕρη τόν Θεόν. Χωρίς ὅμως τήν εὐκρίνεια καί τό βαθύ συναισθηματικό στοιχείον πού χαρακτηρίζουν τήν πρόθεσιν τοῦ συγγραφέως, ἡ ἐκλογή ἐνός τέτοιου θέματος θά ἦταν δυνατόν νά ἀποθῆ καταστροφική. Ὑπάρχουν στιγμαί ὅπου τό κείμενον γίνεται δύσκολον. Ἄλλοτε πάλι, ἡ ἀπλότης τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου φαίνεται ὄχι τόσο παιδική, ἀλλά κυρίως παιδαριώδης, ἐνώ σέ ἄλλα σημεῖα παρουσιάζονται καινά περιστατικά φορτωμένα μέ τόσην συγκίνησιν, ὥστε νά προξενῶν κωμικήν ἐντύπωσιν. Γενικῶς, τό σύνολον τοῦ ἔργου εἶναι παράξενα συγκινητικό καί συναρπαστικό, ἀντικατοπτρίζει ἕναν πρᾶγματι πολύ ἀληθινόν ἀγῶνα. Ἄγῶνα ὅμως τοῦ Νίκου Καζαντζάκη καί ὄχι τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου τῆς Ἀσσιζης...».

Ἡ ἐπιθεώρησις πάλι «Νιού Σταίητμαν» ἐκφράζεται κατὰ αὐστηρότερον τρόπον:

«Εἰς τόν «Φτωχούλην τοῦ Θεοῦ», γράφει ὁ κριτικός, ὁ Καζαντζάκης παίρνει τά πάντα σάν δεδομένα: Θεωρεῖ ὅτι εἶναι πολύ πνευματικό νά μαστιγῶναι κανείς τόν ἑαυτό του, ἢ ὅτι μπορεῖ νά παρουσιάσῃ τόν Ἅγιον Φραγκίσκον ὡς ἄτομον διαπνεόμενον ἀπό μωράς φοβίας. Ὁ Καζαντζάκης μοῦ δίνει τήν ἐντύπωσιν ἐνός ἐξαιρετικά ἀφελοῦς συγγραφέως, τόνον εἰς τās ιδέας του ὅσον καί εἰς τήν παρουσίαν τοῦ ἑαυτοῦ του. Πρέπει δέ νά δηλολογήσω ὅτι δέν συμπαθῶ τās πεποιθήσεις τοῦ διβλίου του, πού συνεχῶς καί χωρίς καμμίαν τέχνην ρίχνονται ἐπάνω μας...».